

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. XI-1829
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai.

Lietuvoje pastebima neigiamų pasekmių turinti žemės ūkio paskirties žemės koncentracija. Tam riboti buvo imtasi veikslių, 2006 metais įvedant maksimalų 500 hektarų žemės ūkio paskirties žemės nuosavybės ribą vienam asmeniui ar įmonei. 2014 m. šis ribojimas buvo praplėstas, jį pritaikant ir susijusiems asmenims. Deja, tokie ribojimai buvo įvesti kai kurioms įmonėms ar asmenims jau sukauptus milžiniškus žemės plotus, žymiai viršijančius naujai nustatytas ribas.

2016 metų duomenimis, Lietuvoje buvo 93 fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriems nuosavybės teise priklausė didesnės kaip 500 hektarų žemės ūkio paskirties žemės valdos, kurių bendras plotas sudarė 66,5 tūkstančių hektarų. Daugiausia vienam fiziniam asmeniui priklausantys žemės plotai nustatytą maksimalią ribą viršijo daugiau nei dvigubai (1154 ha), o įmonei ar juridiniam asmeniui – beveik 7 kartus (3468 ha).

Atkreiptinas dėmesys, kad nemaža dalis didžiausius žemės plotus ne tik nuosavybės, bet ir nuomos teise valdančių įmonių ir asmenų yra tarpusavyje susiję, taip žemės koncentraciją ir resursų paskirstymą žemės ūkio sektoriuje padarant dar labiau neraminančiu ir keliančiu grėsmę smulkiesiems ūkininkams ir iškreipiančiu konkurencinę aplinką. Situaciją dar labiau komplikuoja „susijusių asmenų“ sąvokos siaurinimas išskirtinai žemės ūkio paskirties žemės įsigijimui.

Visa žemės ūkio paskirties žemė Lietuvoje yra apmokestinama žemės mokesčiu, kurį galiojantis įstatymas nustatyti paveda savivaldybėms. Nors mokesčio diapazonas gana platus – nuo 0,01 iki 4 %, daugumoje savivaldybių mokestis svyruoja nuo apytiksliai 1 iki 2 %, maksimalų 4 % tarifą taikant apleistiems plotams. Siekiant amortizuoti žemės mokesčio dydį, žemės ūkio paskirties žemės nominaliajai vertei, pagal kurią skaičiuojamas žemės mokestis, taikomas lengvatinis 0,35 koeficientas.

Šiuo įstatymo pakeitimo projektu siekiama panaikinti žemės ūkio paskirties žemės mokesčio lengvatos taikymą stambiams žemvaldžiams, jos taikymą susiejant su nuosavybės teise turimos šios paskirties žemės plotu. Pagal siūlomą įstatymo pakeitimą, koeficientas nebūtų taikomas, kuomet bendras vienam asmeniui ar įmonei ar su jais susijusiems asmenims priklausantis žemės ūkio paskirties žemės plotas viršija 500 ha ribą.

Įstatymo projekto tikslas ir uždavinys – gerinti sąlygas smulkiesiems ūkininkams, skatinti konkurenciją ir kartu mažinti socialinę atskirtį žemės ūkio sektoriuje.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai.

Projekto iniciatorius ir rengėjas - LR Seimo narys Mykolas Majauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai.

Šiuo metu žemės ūkio paskirties įsigijimą reguliuoja LR žemės ūkio paskirties įsigijimo įstatymas, kurio 3 straipsnio 2 dalis numato, kad asmuo ar susiję asmenys gali įsigyti tiek žemės Lietuvos teritorijoje, kad bendras jiems priklausantis iš valstybės ir kitų asmenų įsigytos žemės ūkio paskirties žemės plotas nebūtų didesnis kaip 500 ha. Žemės apmokestinimą reguliuoja LR žemės mokesčio įstatymas, kurio 9 straipsnio 4 dalis nurodo, kad žemės ūkio paskirties žemės nominaliajai vertei, pagal kurią yra skaičiuojamas žemės mokestis, yra taikomas 0,35 koeficientas.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama.

Įstatymo projektu siūloma pakeisti galiojantį Žemės mokesčio įstatymą, papildant jo 9 straipsnį taip, kad lengvatiniis žemės ūkio paskirties žemės nominalios vertės koeficientas nebūtų taikomas asmenims ar susijusiems asmenims, kurių bendras žemės ūkio paskirties žemės plotas viršija 500 ha. Tai pagerintų sąlygas smulkiesiems ūkininkams, paskatintų konkurenciją žemės ūkio sektoriuje, veiktų kaip atgrasanti priemonė nuo didelio žemės koncentravimo, padėtų mažinti socialinę atskirtį žemės ūkio sektoriuje, didintų savivaldybių biudžetų pajamas.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai.

Įstatymo projekto priėmimas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

Įstatymo projekto priėmimas poveikio verslo sąlygoms bei jo plėtrai neturės.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios.

Nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir kitų norminių teisės aktų rengimo reikalavimų, atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

Įstatymo projektas neprieštaruja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms bei Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliota institucija turės priimti įgyvendinamuosius teisės aktus.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetinais metais).

Įstatymo projekto įgyvendinimui papildomų biudžeto lėšų nereikės.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados.

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis.
Žemės ūkio paskirties žemė, žemės mokestis.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.
Nėra.

Teikia

Seimo nariai

NIKOLAS ULIJAUS KAS
Vyriausybės sekretorius
Kazys Starkevičius
Edmundas Rejinskas
Gabrielius Labylis
Mariusz Karczewski
Bronisław Matczak
Alicja Malachuk
Albino Salamanca
Luis Fernando
Andreas Kubler
Krzysztof Bartłomiej
Kare Broberg
SIMONA ŠENTVILAS

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. XI-1829
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Papildyti 9 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Žemės ūkio paskirties žemės, išskyrus apleistas žemės ūkio naudmenas, mokestinė vertė yra jos vidutinė rinkos vertė arba vertė, nustatyta atlikus individualų žemės vertinimą, padauginta iš koeficiento 0,35. Šis koeficientas netaikomas, kuomet bendras asmeniui ar susijusiems asmenims, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, priklausantis žemės ūkio paskirties žemės plotas viršija 500 ha.“

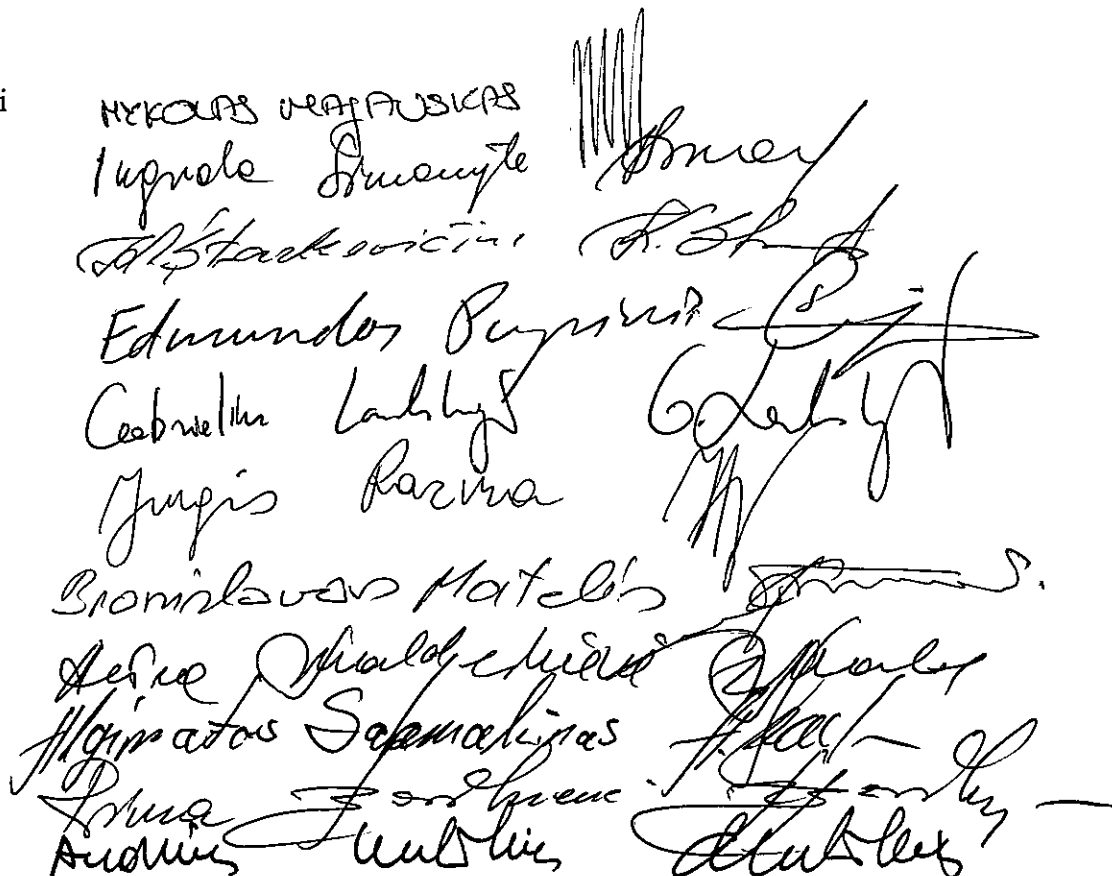
Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

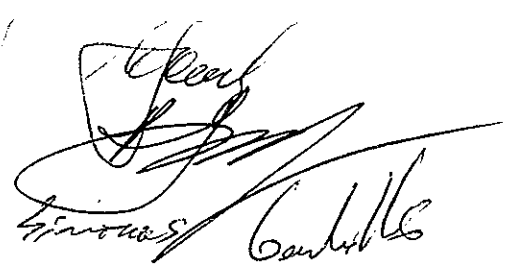
Teikia:

Seimo nariai

MYKOLAS URBAŠUSKAS
Igoras Daukantas
Albina Stankovicius
Edmundas Puzinas
Gabrielius Laužys
Gyrgis Radvila
Bronislavas Matelis
Alesia Maldeikiene
Algis Šapovalovas
Irena Jankauskaite
Audius Kumbius

Kyrtubi Bordenau
Kasa Buolkerpfe
SIMONAS GENTILAS

Simonas Gentilas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŽEMĖS MOKESČIO ĮSTATYMO NR. XI-1829
9 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2018 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Papildyti 9 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Žemės ūkio paskirties žemės, išskyrus apleistas žemės ūkio naudmenas, mokestinė vertė yra jos vidutinė rinkos vertė arba vertė, nustatyta atlikus individualų žemės vertinimą, padauginta iš koeficiento 0,35. Šis koeficientas netaikomas, kuomet bendras asmeniui ar susijusiems asmenims, kaip jie apibrėžti Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatyme, priklausantis žemės ūkio paskirties žemės plotas viršija 500 ha.“

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

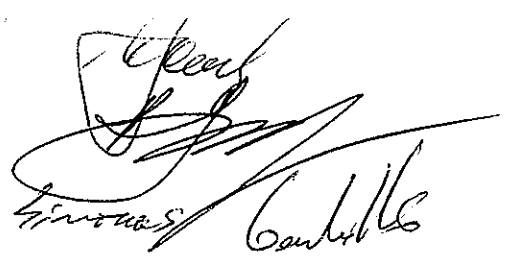
Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo nariai

MIKOLAS MAJAUSKAS
Ingrida Brūnelytė
Adrys Starbavičius
Edmundas Pajaris
Gabrielius Landsbergis
Juozas Lesčius
Bronislava Motulienė
Jeseris Puzalovas
Algimantas Sabanauskas
Lina Jankauskaitė
Andrius Kulšelis

Mystatini Kardolomani
Kasa Buchbergste
SIMONAS GENTVILAS

Simonas Gentvilas